

VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 4
00100 HELSINKI

LAUSUNTO
16.9.2024

Valtiovarainministeriö, Vero-osasto
viite: Hankkeen VM004:00/2024 lausunto

**LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE
LAEIKSI ARVONLISÄVEROLAIN JA OMA-ALOITTEISTEN VEROJEN VEROTUS-
MENETTELYSTÄ ANNETUN LAIN 36 JA 38 §:N MUUTTAMISESTA**

Esitysluonnoksessa on arvonlisäverolakiin ehdotettavien muutosten osalta pääasiassa kyse siitä, että maatalouden interventiorahasto määriteltäisiin valtiosta erilliseksi verovelvolliseksi liiketoiminnan muodossa tapahtuvasta toiminnastaan ja ettei rahastoon sovellettaisi valtiota koskevia arvonlisäverolain säädöksiä. Lisäksi lakiin tehtäisiin eräitä muita täsmennyksiä.

Arvonlisäverolakiin ehdotettujen muutosten osalta Veronmaksajain Keskusliitolla ei ole lausuttavaa.

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylakiin esitetään lisättäväksi säännös, jonka nojalla myöhästymismaksu sekä veronkorotus määrättäisiin jatkossa myös silloin, kun verovelvollinen on ilmoittanut liikaa palautukseen oikeuttavaa arvonlisäveroa. Lainsäädäntömuutosehdotuksen taustalla on korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu KHO:2022:149. Ratkaisussa todettiin, ettei myöhästymismaksun määrääminen nykyisen OVML 36 § 2 momentin nojalla ollut mahdollista erityisesti kun otetaan huomioon sanktioluonteisten hallinnollisten seuraamusten säätämistä koskeva täsmällisyysvaatimus.

Esitysluonnoksessa kaavailtu lisäys OVML 36 § 3 momentiksi ja OVML 38 § 5 momenttiin tehtävä täsmennys vaikuttavat määrittelevän tarkkarajaisesti sen, että myöhästymismaksu tai veronkorotus voitaisiin määrätä myös silloin, kun verovelvollinen ilmoittaa liikaa palautukseen oikeuttavaa arvonlisäveroa. Veronmaksajain Keskusliitto pitää sinällään ymmärrettävänä ja johdonmukaisena, että seuraamusmaksu määräytyisi samalla tavoin riippumatta siitä, onko kyse liian pienenä ilmoitetusta maksettavasta verosta vai liian suurena ilmoitetusta palautukseen oikeuttavasta verosta.

Veronmaksajain Keskusliitto kuitenkin huomauttaa, että ehdotetut säännösmuutokset mahdollistaisivat korkeimmassa hallinto-oikeudessa käsiteltävänä olleen kaltaisen tilanteen, jossa myöhästymismaksua tai veronkorotusta tulisi maksettavaksi, vaikkei verovelvollinen tosiasiallisesti olisi saanut liikaa ilmoitettua arvonlisäveroa hyväkseen vaan itse asiassa korjannut ilmoitusvirheen ennen ylisuuren palautuksen maksua tai muuta hyväksi lukemista. Seuraamusmaksu laiminlyönnistä voisi siis olla

täsmälleen sama riippumatta siitä, onko verovelvollinen ehtinyt taloudellisesti hyötyä virheellisestä ilmoituksesta tai riippumatta siitä, kuinka pian virheilmoituksen jälkeen verovelvollinen on korjannut virheensä. Tällaista oikeustilaa ei voida pitää suotavana, kun otetaan huomioon seuraamusmaksujen luonne nimenomaan laiminlyönnistä määrättävänä sanktioina.

Veronmaksajain Keskusliitto esittää, että jatkovalmistelussa säädöstekstiä muutetaan niin, että se huomioisi paremmin laiminlyönnin as-teen ja sen, onko verovelvollinen saanut hyväkseen liian suurena ilmoitetun arvonlisäveron vai ei. Kohtuuttomien tilanteiden välttämiseksi oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 35 §:n 5 momenttiin tulisi lisäksi ottaa määräys, jonka mukaan myöhästymismaksu voitaisiin jättää määräämättä myös tilanteessa, jossa laiminlyönti on ollut vähäinen.

Esitysluonnokseen edellä ehdotetulla muutoksella täydennettynä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaki olisi myös yhdenmukainen verotusmenettelylain 33 §:n 5 momentin kanssa ja seuraamusmaksuja määrättäessä voitaisiin tehokkaammin välttyä tilanteilta, jotka ovat verovelvollisen kannalta kohtuuttomia.

Kati Malinen
lakiasiaainjohtaja